

BLY I JAGTAMMUNITION – EN TIKKENDE BOMBE UNDER ARTER OG ØKOSYSTEMER

22. JANUAR 2020

HVAD SKAL I UDSÆTTES FOR?

- Lidt om bly og blys giftighed.
- Bly i jagtammunition – og risikoen for at forgifte vildt, økosystemer og mennesker.
- Danmark som foregangsland på blyhaglssiden.
- Bly i riffelammunition - kan Danmark (igen) blive et foregangsland – og hvorfor skulle vi?

BLY – ALLE TIDERS TUNGMETAL

De gamle romere

- Vandrør
- “Blyukker” (blyacetat) i vin

Ammunition, tidlig anvendelse

- Kasteskyts, slynger
- Skydevåben (middelalder og frem)

Senere anvendelser:

- Kirketage
- Benzin
- Maling
- Batterier
- Porcelæn
- Loddetin
- Fiskegrej
- ... og ikke mindst ammunition (mere senere).

BLY ER GIFTIGT

- Romerrigets fald?
- Mine- og industriarbejdere
- Luftbåret bly (fra benzin) – hele befolkninger
- I maling – børn og husdyr

Det skader især:

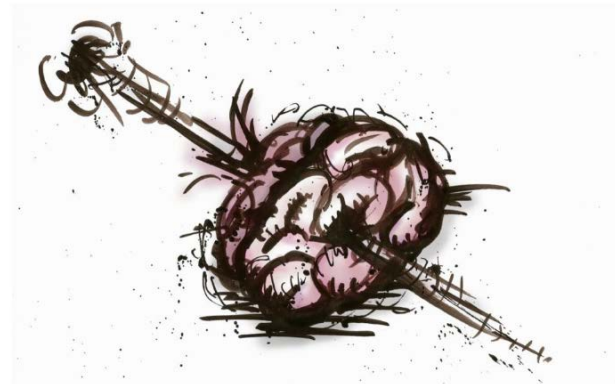
- Nerve- og hjerneudvikling (IQ)
- Blod og knoglemarv
- Fertilitet
- Organer

»Bly er brain drainer nummer 1. Det har ødelagt hjerneceller i en hel generation af børn verden over, og metallet har ødelagt den menneskelige intelligens mere end noget andet forurenende stof«

Philippe Grandjean (2014)

Inde i din hjerne bliver bly til vold

Bag kriminalitetsstatistikkerne kan gemme sig et metal. Forskning viser en overraskende forbindelse mellem bly og voldelig kriminalitet. Og det er billigere at finde en løsning på spredningen af bly end at ignorere det, lyder appellen fra eksperter

KAN VI LIGE TA EN HURTIG HÅNDSOPRÆKNING??

HVEM I FORSAMLINGEN HAR JAGTTEGN?

HVEM I FORSAMLINGEN GÅR PÅ JAGT?

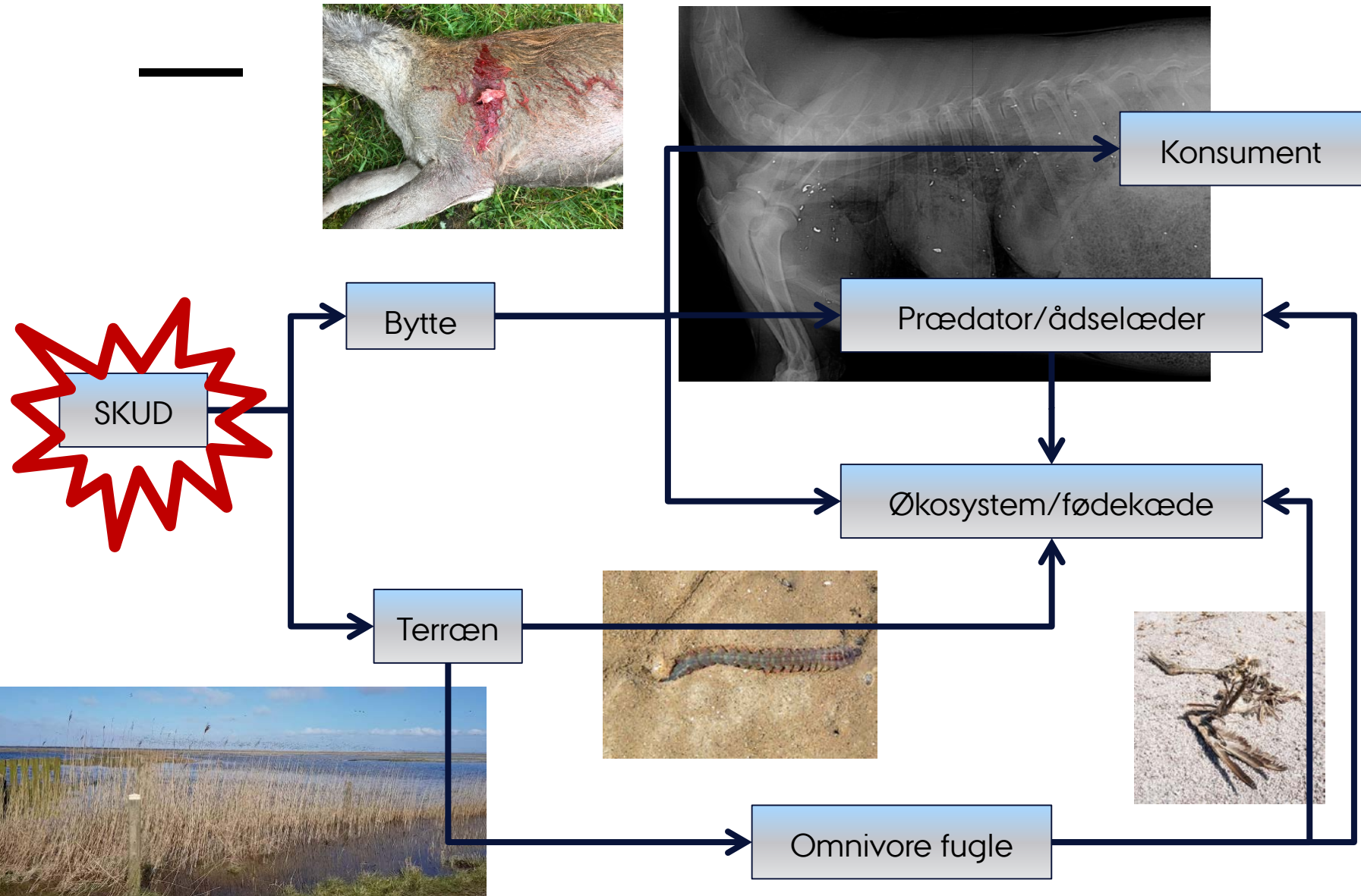
HVEM I FORSAMLINGEN SPISER:

- 1. ALDRIG VILDTKØD?**
- 2. VILDTKØD CA. EN GANG OM ÅRET?**
- 3. VILDTKØD CA. EN GANG OM MÅNEDEN?**
- 4. VILDTKØD CA. EN GANG OM UGEN?**
- 5. VILDTKØD FLERE GANGE OM UGEN?**

BLY I (JAGT)AMMUNITION

HVAD BLIVER DER AF AMMUNITIONEN?

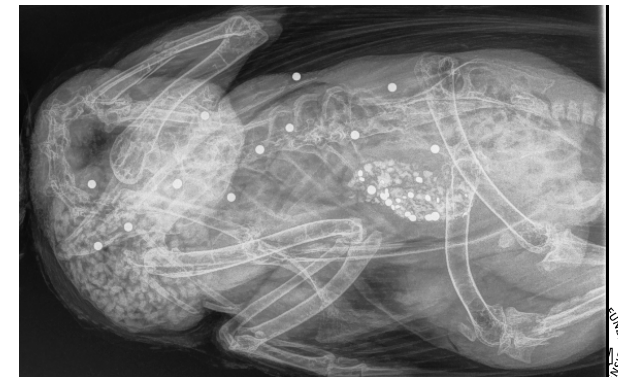
HVAD ER PROBLEMET?

Hagl jagt

Riffel jagt

HVAD ER PROBLEMET?

Haglragt

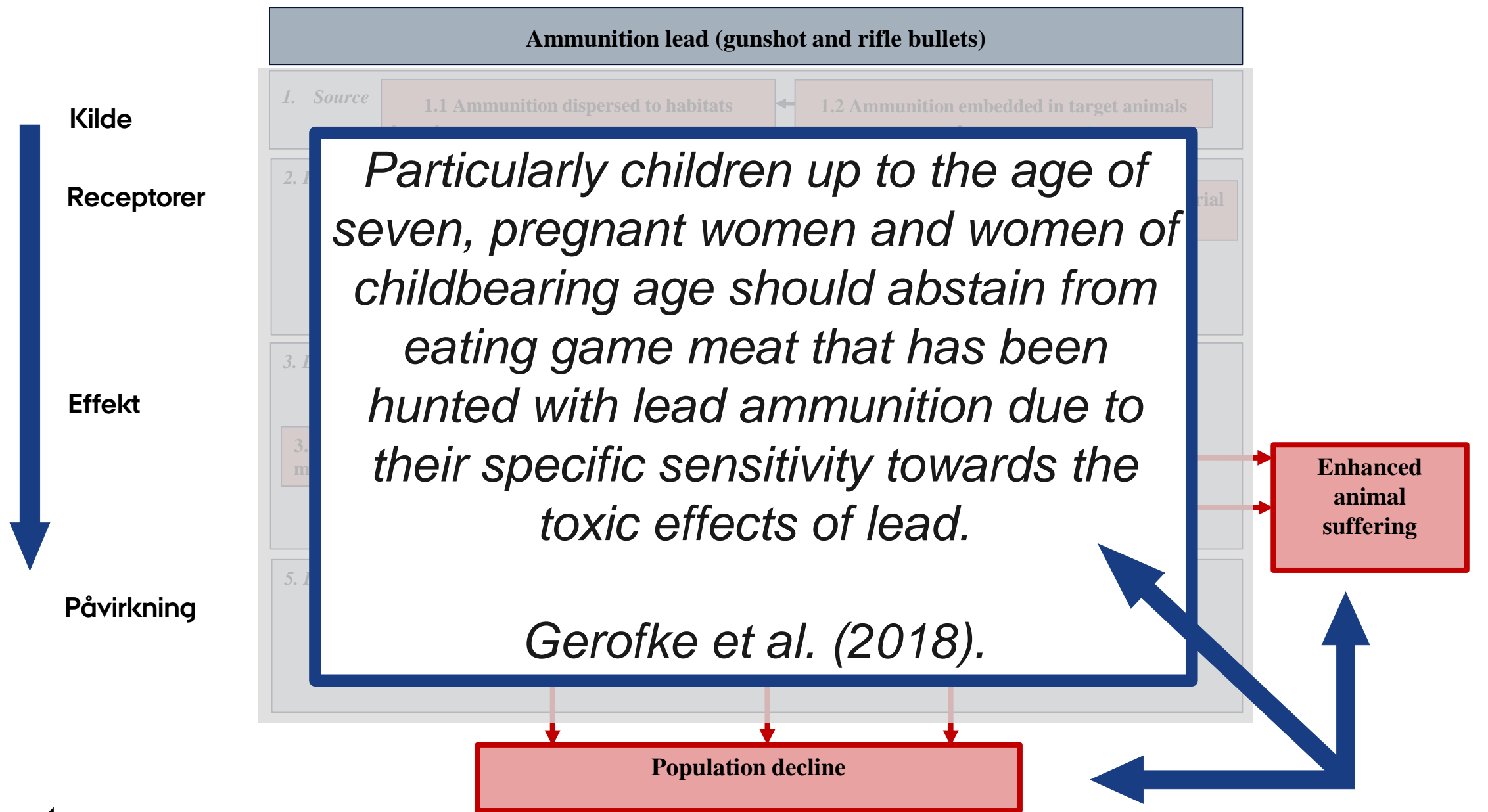
Riffelragt

Arnemo et al. (2015)

AMMUNITION LEAD – DISPERSAL, EFFECTS, AND IMPACTS

Konsekvens

ALTERNATIVERNE TIL BLY ER DER OG DE VIRKER

KAN VI LIGE TA EN HURTIG HÅNDSOPRÆKNING MERE??

HVEM I FORSAMLINGEN MENER

1. AT JAGT MED BLYHAGL ER TILLADT I SVERIGE?
2. AT JAGT MED BLYHOLDIG RIFFELAMMUNITION ER TILLADT I DANMARK?
3. AT ANTALLET AF LANDE I HELE VERDEN, DER HAR FORBUDT AL BLYAMMUNITION TIL JAGT, ER:
 1. < 3
 2. 3-10
 3. > 10

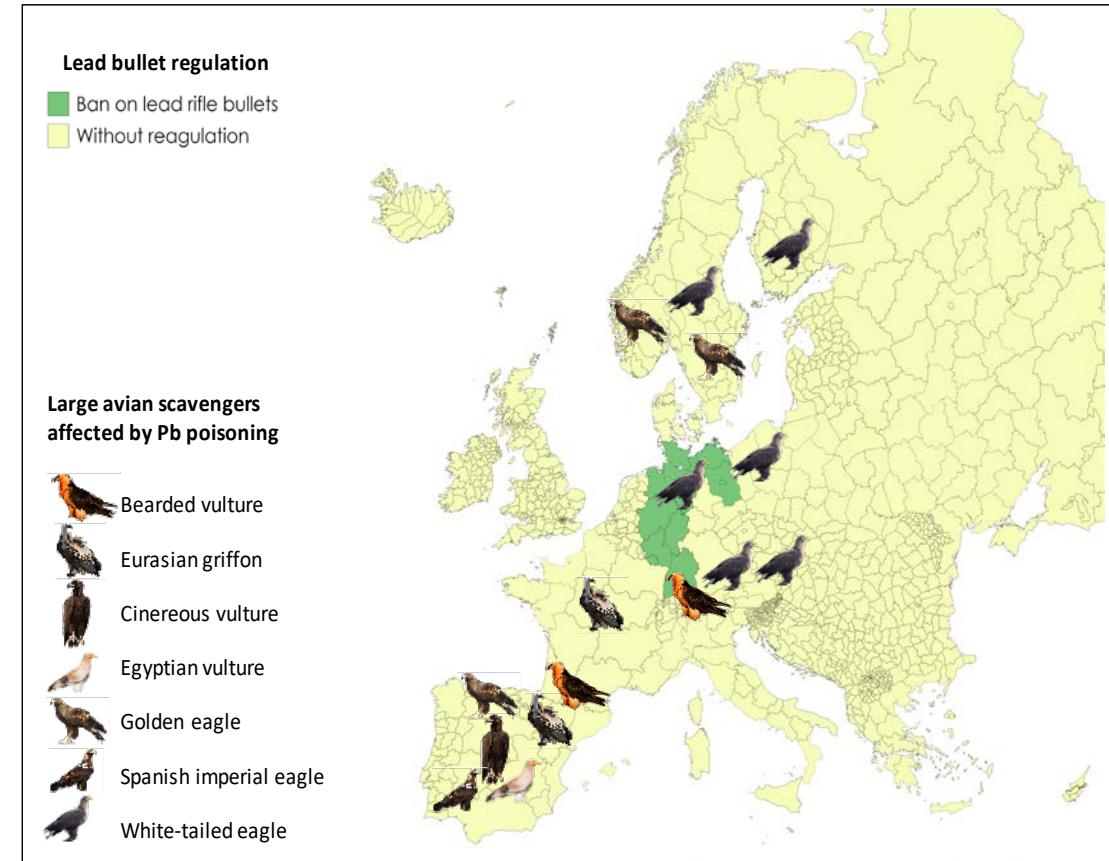
DANMARK ER FOREGANGSLAND FOR UDFASNING AF BLYHAGL

Fig. 2 Lead shot regulations in Europe. Regulations are partial in some specific wetlands of international importance (Ramsar sites, Special Protection Areas for Birds), total in all wetlands or total in all types of habitats

.. MEN BAGUD MED BLYKUGLER

Ambio 2019, 48:999-1008
<https://doi.org/10.1007/s13280-018-1125-9>

LEAD USE IN HUNTING

Lessons learned from 33 years of lead shot regulation in Denmark

Niels Kanstrup

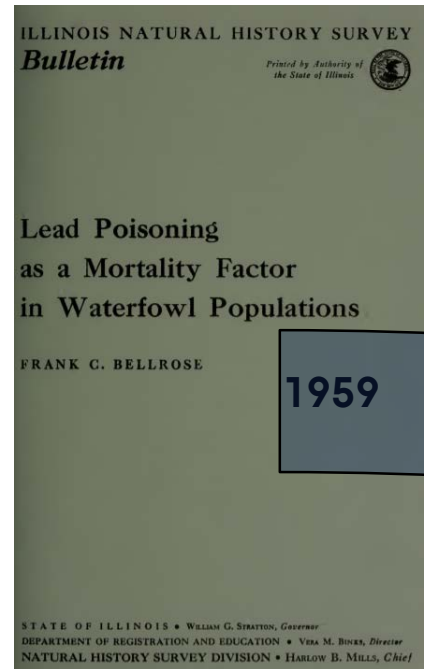
FOR...

.. på trods af massiv videnskabelig dokumentation af både problemer og løsninger ...

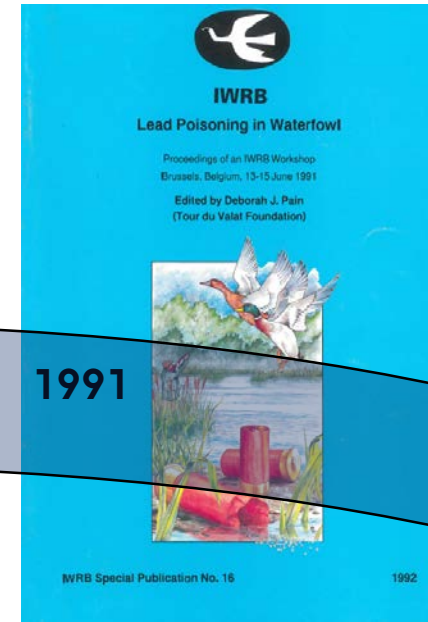

er der i de fleste lande:

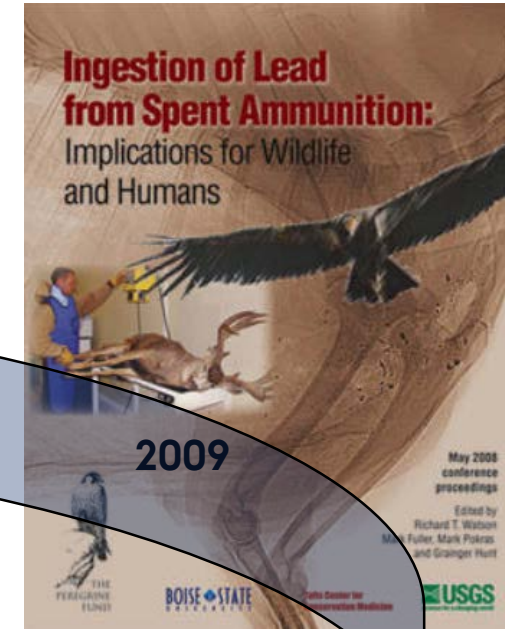
- Fortsat udbredt mangel på kendskab og vilje til handling både hos myndigheder, organisationer og jægere.
- Bred ligegyldighed i befolkningen.
- Massiv lobby mod forandring i den internationale ammunitionsindustri (se næste meget underholdende slide):

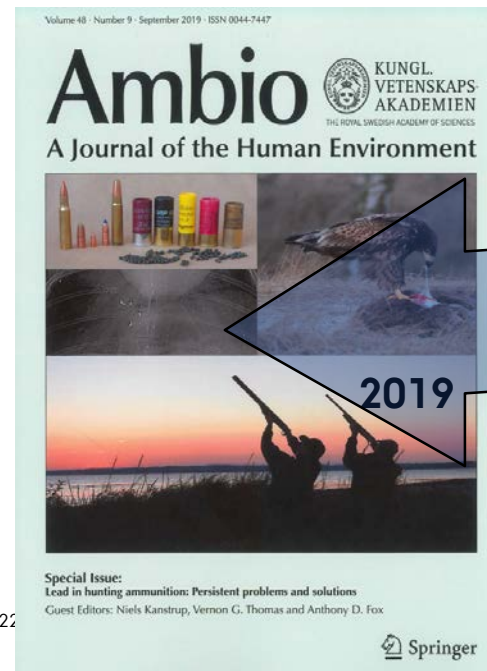
1959

1991

2009

2019

2015

Lead makes you beautiful and HEALTHY!

DISCLAIMER: All opinions in this column reflect the views of the author(s), not of EURACTIV.COM Ltd.

Promoted content

By Gloria Martini - AFEMS Secretary General

Dec 10, 2018

Supporters

»Bly er brain drainer nummer 1. Det har ødelagt hjerneceller i en hel generation af børn verden over, og metallet har ødelagt den menneskelige intelligens mere end noget andet forurenende stof«

Philippe Grandjean (2014)

KAN DANMARK GØRE MERE?

Bruge vore gode erfaringer med at udfase blyhaglens ude i verden – på trækrutterne.

Sætte fokus på bly i riffelammunition ved:

- At tage problemet alvorligt.
- Forske og samle viden (**TAK TIL 15. JUNI FONDEN OG MILJØSTYRELSEN FOR STØTTE!**).
- Udbrede kendskabet til problemer og løsninger (**OG TAK OGSÅ TIL DCE!**).
- Introducere blyfri ammunition fx på jagter på statens arealer.
- Tilpasse lovgivningen, så brug af blyfri ammunition ikke forhindres unødigt ad den vej.

Forbyde blyholdig riffelammunition som vi gjorde med blyhagl.

KAN DANMARK GØRE MERE?

Stille flere spørgsmål:

- Giver det mening, at danskere lovligt kan købe engelske skovduer skudt med blyhagl – fx i REMA 1000 i Hornslet?
- Giver det mening, at danske (og andre) jægere spreder 30 kilo blyhagl i den argentinske natur på ét duetræk, når stålhagl virker ligeså godt?
- Giver det mening, at OL kræver blyhagl til flugtskydningsdiscipliner, når OL har som mål... *“to encourage and support responsible concern for environmental issues...”*??

HVORFOR SKULLE VI?

- Begrænse en ekstra og unødvendig dødelighed i vildtbestande.
- Begrænse unødigt lidelse hos vilde dyr.
- Begrænse langsigtet og irreversible kontaminering af naturområder og økosystemer.
- Begrænse risikoen for blyindtag ved at spise vildtkød

... eller bare for at sikre jagtens bæredygtighed.

**TAK FOR
(PÅ FORHÅND FORVENTET)
OPMÆRKSOMHED OG
FORHOLDSVIS GOD RO OG
ORDEN**